

SLOVENSKI NAROD

izhaja vsak dan popoldne izvenredne in praznike. // Inzerati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3. Večji inzerati petih vrst Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafličeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Groblje trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strassmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE, Ob kolodvoru 101 // SLOVENSKI GRADEC, Slomškov trg 5 // Pošta hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Sovražnosti so se že pričele

V Siegfriedovi liniji je prišlo že snoči do prvih manjših spopadov — Angleška mornarica blokira Nemčijo — Prva angleška ladja potopljena

V četrtek dne 31. avgusta se je bližala politična napetost vrhuncu. Prej ta dan je Nemčija zasedla z vojaštvom Slovaško in postavila ob poljski meji več divizij svoje vojske. Poljska pa je odgovorila na to s splošno mobilizacijo. Anglija in Francija sta se vedno delali za premirje. Časopisne agencije iz Londona, Rima, Pariza, Varšave in tudi iz Berlina so pošiljale v svet vesti, po katerih se je dalo sklepati, da ni še vse izgubljeno, kajti stopovi se niso spregovorili. Po varnostnih odredbah, evakuaciji, mobilizacijah in sličnih odredbah pa je bilo sodelati, da se vprašanje vojne ne more več dolgo zavleči in da je položaj skrajno napet in resen.

Kako se bodo dogodki razvijali, je bilo že kolikor toliko jasno v četrtek zvečer, ko je nemška službena agencija DNB objavila besedilo zahtev nemške vlade, takozvanih 16 Hitlerjevih točk. Hitler je zahteval takojšnjo aneksijo Gdanske in plebišcit v koridorju. Kljub temu pa še nismo vedeli, na katero stran se bo nagnila tehtnica, ali bodo Poljaki popustili, ali bo popustila Nemčija. V petek zgodaj zjutraj so Poljaki odgovorili, da odklanjajo nemške zahteve.

Po teh dogodkih se je položaj razpletel in razčistil z neverjetno naglico. V petek dne 1. septembra je kancelar Hitler na izredni seji nemškega državnega zbora napovedal, da se je odločil za oborožen spopad s Poljsko, obenem je slovesno proglasil priključitev Gdanske k Nemčiji. Ves svet je zaprepačen in v slutnji, da ni nobenega upanja več na mirno rešitev spora med Nemčijo in Poljsko, poslušal kancelarjev govor, ki je izjavil: Besede »kapitulacija« ne poznam. Vojna med Poljsko in Nemčijo je brez vojne napovedi pričela. V petek zjutraj je nemška vojska razvila vojaške operacije ob celotni poljsko-nemški in poljsko-slovaški meji. Zahtevala izvršitev poljsko-angleške zvezne vojaške pogodbe. Ob pričetku vojne na Poljskem je obenem svet s presenečenjem zvedel, da ob Italiji v poljsko-nemški vojni nevtralna.

Medtem ko so grmeli na Poljskem topovi, je skozi temne oblake zasijal nov, a žal zadnji žarek upanja, ko je Mussolini postavil posredovalni predlog, naj se skliče konferenca Poljske in velesil. V tem trenutku kancelar Hitler ni mogel imeti več dvoma o tem, da sta Anglija in Francija v vsakem primeru pripravljene izpolniti svoje obveznosti do Poljske. V soboto dne 2. septembra je v lordski zbornici zunanji minister lord Halifax nedvoumno izjavil, da Anglija ne more sodelovati na konferenci, dokler nemška letala bombardirajo poljska mesta in dokler je nemška vojska na poljskem ozemlju. Anglija bo morala začeti z vojno, če se Nemci takoj ne umaknejo s Poljske.

V nedeljo zjutraj ob 9. uri je angleški veleposlanik v Berlinu Henderson dobil naročilo, naj sporoči nemški vladi angleški ultimatum: Če do 11. ure nemška vlada ne da zadovoljivega odgovora na angleško noto, katero je Henderson dne 1. septembra izročil nemški vladi, se bo Anglija od 11. ure naprej smatrala v vojnem stanju z Nemčijo. V notih z dne 1. septembra je Anglija zahtevala, naj Nemčija takoj umakne svoje čete s poljskega ozemlja in preneha z vojaškimi operacijami proti Poljski, sicer bo Anglija brez oklevanja izvršila svoje obveznosti do Poljske.

Včeraj ob 11.15 je angleški ministrski predsednik Chamberlain v kratkem govoru, ki so ga prenašale vse svetovne radiopostaje, sporočil, da do 11. ure Nemčija ni ugodila angleškim zahtevam in je zato Anglija od tega trenutka v vojnem stanju z Nemčijo. Francoski veleposlanik v Berlinu je pa izročil ob 12.30 ultimativno noto, slično oni, ki jo je angleški veleposlanik Henderson izročil zjutraj ob 9. uri nemškemu zunanjemu ministru. Rok na to ultimativno noto Francije je potekel ob 17. Ker je Nemčija na njo negativno odgovorila, je tudi Francija včeraj ob 17. ure naprej v vojnem stanju z Nemčijo. Snoči se napovedala vojna Nemčiji tudi Avstralija, sledili pa bodo tudi drugi angleški domini.

je zavzela Italija glede na najnovejši razvoj dogodkov v zvezi z vojno napovedjo Nemčiji od strani Anglije in Francije.

»Bremen« zajeta

New York, 4. sept. e. Ameriške radiopostaje so ujele radiogram francoske postaje Radio Mondial, ki pravi, da so angleške vojne ladje že ujele nemški prekoceanski potniški veleparnik »Bremen«, ki je bil na poti iz Amerike v Nemčijo.

Nemške ladje so se za-tele v mehiške luke

Washington, 4. sept. AA. Havas: Po uradnih sporočilih se zd, da se bodo nemške tovorne in ostale ladje, ki se nahajajo na Pacifiku zatele v mehiške luke.

Nova Zelandija napovedala vojno Nemčiji

London, 4. sept. c. Nova Zelandija je napovedala vojno Nemčiji.

Tudi Egipt bo napovedal Nemčiji vojno

Kairo, 4. sept. AA. Havas: Nemški odpravnik poslov je zahteval predvčerajšnjim od egiptovske vlade, naj pove kakšno bo njeno stališče glede poljsko-nemškega

spopada. Ministrski svet, ki sedaj zaseda, redigira svoj odgovor. Pričakuje se torej neizogibna objava vojne med Egiptom in Nemčijo.

Kanada se priprav-lja na vstop v vojno

Ottawa, 4. sept. c. Kanadski ministrski predsednik Mackenzie King je v nagovoru po radiu sporočil, da je kanadska vlada že odredila, da prisloži z vsemi sredstvi na pomoč Angliji. Kanadski parlament se sestane v četrtek in bo brez dvoma ratificiral odločitev vlade.

Odhod nemškega poslanstva iz Londona

London, 4. sept. c. Vojno napoved Anglije Nemčiji je formalno angleška vlada sporočila nemški s tem, da je uradnik angleškega zunanjega ministrstva posetil nemškega odpravnika poslov v Londonu, mu izročil potni list ter mu sporočil, da je Anglija od 11. ure v vojnem stanju z Nemčijo. Osojbe nemškega poslanstva je včeraj popoldne zapustilo London.

Pariz, 4. septembra. AA. Havas: Člani nemškega veleposlanstva in konzulata so zapustili snoči ob 23.03 Pariz. Skupno je odpotovalo 130 oseb. S tem so diplomatični odnosi med Francijo in Nemčijo prekinjeni.

Italijansko - francoska meja zopet odprta

Doslej Italija ni izdala ukrepov, ki bi kazali na to, da bi stopila v vojno na strani Nemčije

Genova, 4. sept. c. Italijansko-francoska meja, ki je bila s francoske strani teden dni zaprta, je bila snoči zopet odprta.

Rim, 4. sept. e. Kljub globokemu vtisu, ki ga je v Rimu napravila vest, da sta Anglija in Francija stopili v vojno stanje proti Nemčiji, so italijanska javnost kakor tudi službeni krogi ohranili hladno-

krvno stališče. Včeraj popoldne je bilo objavljeno službeno obvestilo, ki pravi, da je italijanska vlada z zadovoljstvom sprejela sklep vseh držav, da se v vojni pri vseh letalskih akcijah vzdržujejo bombardiranja civilnih mest in da se omeje izključno na vojaške objekte. V zvezi s tem naglašajo, da se nadaljuje evakuacija žen, otrok in starcev iz velikih mest. Otroke in ženske iz zgornje Italije odpošiljajo v Julijsko Krajino, kjer smatrajo, da je to področje najbolj zavarovano pred morebitnimi presenečenji. Za namestitve teh otrok se uporabljajo šolska poslopja in razni hoteli.

Še včeraj zjutraj, predno sta angleški in francoski veleposlanik podala v Berlinu formulirano zahtevo in hkrati zahtevala odgovor v roku dveh ur, so v Rimu še vedno upali, da pride do mirne rešitve sedanjega spora. Ni se izključevala možnost, da bosta London in Pariz omilila svoje zahteve, in sicer na ta način, da se bosta zadovoljila z ustavitvijo sovražnosti s strani Nemčije napram Poljski in da bi se takoj pričela v smislu Mussolinijevega predloga direktna pogajanja s sklenjenjem konference velesil. Italija je bila, kakor trdi »Messagero«, prva na to, da se omeje spopadi med Nemčijo in Poljsko in je odločno izjavila, da ne bo podvezala nobene vojne iniciative. Zato je bilo potrebno, da bi se tudi druge države odločile za to, da posnemajo sklepe Italije. Italijanski narod čaka samo na Mussolinijeve ukrepe ter mirno, odločno in hladnokrvno gleda na razvoj dogodkov »s puško ob nogi«, kakor je dejal Mussolini.

Rim, 4. sept. c. V Italiji so bila z odlokom zaprta do nadaljnjega vsa zabavišča. Bukarešta, 4. sept. e. Bukareštanski službeni krogi so sprejeli vest iz Rima, na podlagi katere je jasno, da želi Italija ostati na stališču pričakovanja. Ta vest je napravila v Rumuniji dober vtis, kajti stališče Rumunije je v marsičem odvisno od bodočega stališča Italije. Glede rumunskega stališča poudarjajo v rumunskih krogih, da je vojna, ki se je pričela, našla rumunski narod popolnoma pripravljen. Vsa država je mirna in optimistično razpoložena. V vsakem primeru bo Rumunija mirno sprejemala in opazovala razvoj vojn in diplomatskih operacij in se bo potrudila, da se ne bo zapletla v ta spopad.

bardirali vas Denekošak pri Cernicah in vrgli 11 bomb, na vas Haška pa 7 bomb. Prav tako so bombardirali tudi kolodvor Kaniz. Porušenih je bilo več zasebnih hiš. Bombardiranje je zahtevalo izredno veliko število mrtvih in ranjenih, ker nihče ni pričakoval, da bi nemška letala po svečanih zagotovilih kancelarja Hitlerja prezidentu Rooseveltu še nadalje bombardirala docela osamljene naselbine, ki so že po svojem položaju brez vsakega vojaškega pomena. V ozemlju, ki so ga zasedle nemške čete, more Poljake in jim požigajo hiše. V Gradzincu so nemška letala metala bombe s strupenimi plini.

Ob 10. so poljski letalci pri Čenstobovi napadli dve nemški oklopni koloni in ju popolnoma razgnali in uničili. Večina vozil je bila razbita, pri čemer so imeli

Nadaljevanje na 2. strani

Blokada Nemčije

Angleška in francoska mornarica zaprla vse morske poti do Nemčije

LONDON, 4. sept. e. Na vprašanje, ali je točno, da se je pričela blokada proti Nemčiji, je predstavnik oddelka za tisk pri angleški mornarici izjavil: Blokada se je pričela istočasno, ko je izbruhnila vojna. Angleška vojna mornarica je skupno s francosko zaprla vse morske poti in je Nemčija na morju popolnoma odrezana od ostalega sveta.

Prvi streli na zapadu

Po objavi francoske vojne napovedi so začeli Nemci obstreljevati francoske utrdbe

Pariz, 4. sept. br. Takoj po objavi vojne stanja med Francijo in Nemčijo so bile alarmirane vse posadke v Maginotovi liniji. Znano je, da so Nemci že pred dnevi zasedli svojo Siegfriedovo linijo. Dočim je včeraj popoldne vladal na zapadni fronti popoln mir, je prišlo proti večeru, čim je bilo objavljeno, da je tudi Francija napovedala Nemčiji vojno, do prvih manjših spopadov. Nemci so oddali prvi strel iz svoje utrdbe v okolici Strasbourg. S francoske strani so na streljanje odgovorili, vendar pa do kakšnega večjega spopada ni prišlo.

Hitler odšel na vzhodno fronto

Berlin, 4. sept. 1. Snoči je odšel kancelar Hitler z ožjim spremstvom na vzhodno fronto. Wilhelmstrasse in ves Berlin sta bila v popolni temi, ko je kancelar zapustil palačo, pred katero se je bila zbrala ogromna množica ljudi, ki je kancelarju pred njegovim odhodom prirejala mani-

festacije. Kancelar se je poslovil od Berlinčanov brez vsakih formalnosti.

Vse pod smrtno kaznijo

Berlin, 4. sept. AA. DNB: Uveljavljeni sta uredba o kazenskem postopku za časa vojne ter uredba o vojaškem kazenskem postopku. Za špijonažo in čestitko vojskovanje je predpisana smrtna kazen. Smrtna kazen je zapretna vsakemu, ki bi kot vojak ali civilist poskušal vojsko ali ljudstvo odvrtiti od tega, da brani državo, ali ki se sam kakorkoli izogiba izvrševati vojaško dolžnost. Poostrene so določbe vojnega kazenskega zakona o vojakih beguncih.

Italijanski poslanik pri Hitlerju

Berlin, 4. sept. br. Italijanski veleposlanik Attolico je bil včeraj ob 17.30 pri kancelarju Hitlerju in je ostal pri njem pol ure. O tem razgovoru ni bilo objavljeno nikakoli poročilo. Splošno pa mislijo, da je italijanski veleposlanik pri tej priliki obvestil kancelarja Hitlerja o stališču, ki ga

Varšava, 4. sept. e. Z merodajne strani poročajo, da je Poljska že pričela ofenzivo. Uradno tudi demantirajo, da so poljske sile v koridorju odrezane od zaledja, kakor se to navajala nemška poročila.

Varšava, 4. sept. c. Poljsko vojno poročilo javlja ponoči, da so Poljaki zopet zavzeli mesti Puck in Orłowo, ter da se še držijo na Westerplatte. Pri Gnejzdu so poljske čete borile na nemškem ozemlju. Poljsko uradno poročilo nadalje navaja, da so bila mesta Kielce, Łódź in Bydgoszcz ponovno bombardirana. Nemci so uporabljali bombe s strupenimi plini.

VARSÁVA, 4. sept. br. Vrhovno poveljstvo poljske armade je snoči izdalo sledeče poročilo:

Kljub svečanim zagotovilom prezidentu Rooseveltu, da bo Nemčija spoštovala mednarodne konvencije in da ne bo bombardirala neutrujenih mest, moramo na žalost ugotoviti, da so nemška letala danes ves dan na najeklatantnejši način kršila mednarodno pravo in bombardirala popolnoma neobrambeno podeželske nase-

bine. Danes dopoldne ob 9. uri so nemška letala metala na vas Konstantinovo v bližini Varšave zažigalne bombe in povzročila velike požare. Tu ni prav nikakega vojaškega objekta, niti kakršnekoli vojaške utrdbe. Letala so z višine 100 metrov obstreljevala bežeče prebivalstvo s strojnimi in vrglji tudi dve eksplozivni bombi. Pri popoldanskem letalskem napadu na Varšavo so nemška letala, ki so letela zelo nizko, vrгла dve bombi tudi na poslopje ameriškega poslanstva. Gospodarsko poslopje je bilo popolnoma porušeno, v vili pa se je v času napada nahajala vsa družina ameriškega poslanika. K sreči je imela vili v kleti dobro urejeno zaklonsko, tako da ni bil nihče ranjen. Ker so nemška letala vrгла bombe iz višine komaj 100 metrov, ni nobenega dvoma, da so mogla točno spoznati, da to ni nikak vojaški objekt. Ameriški poslanik je o tem takoj poročal v Washington in čaka nadaljnjih navodil.

Popoldne ob 15.30 so nemški letalci bom-

**MIRJAM, GUSTI, MILČI, LOJZEK, vnukinja in vnučki ·
rodbine: inž RUDOLF ZAJEC, PARKELJ, SIKOŠEK IN VEHOVAR.**

